

Соя Munger et al., 1997

Фенологични фази на растеж и ВВСН-идентификационни ключове за соята (*Glycine max* L. Merr.)

Код	Описание
Дву- и тризначен	
Основна фаза на растеж 0: Поникване	
00 000	Сухо семе
01 001	Начало на набъбване на семето
03 003	Пълно набъбване на семето
05 005	От семето пониква първичното коренче
06 006	Удължаване на коренчето; образуване на коренови власинки
07 007	Хипокотилът и котиледоните пробиват семенната обвивка
08 008	Хипокотилът достига повърхността на почвата; вижда се извивката на хипокотила
09 009	Поникване: хипокотилът и котиледоните излизат над повърхността на почвата (“разпукване”)

Основна фаза на растеж 1: Развитие на листата (на главното стъбло)

10 100	Котиледоните са напълно разтворени
11 101	Разтваря се първата двойка същински листа (единични листа на първия възел)
12 102	Разтваря се трилистник на втория възел
13 103	Разтваря се трилистник на третия възел
1. 10.	Фазите продължават до...
19 109	Разтваря се трилистник на деветия възел. Не се виждат странични разклонения ¹
110	Разтваря се трилистник на десетия възел ¹
111	Разтваря се трилистник на единадесетия възел ¹
112	Разтваря се трилистник на дванадесетия възел ¹
113	Разтваря се трилистник на тринадесетия възел ¹
11.	Фазите продължават до...
119	Разтваря се трилистник на деветнадесетия възел ¹

¹ Развитието на страничните разклонения може да стане по-рано – в такъв случай се продължава с основна фаза на растеж 2

Основна фаза на растеж 2: Образуване на странични разклонения

21 201	Вижда се първото странично разклонение
22 202	Вижда се второто странично разклонение от първи порядък
23 203	Вижда се третото странично разклонение от първи порядък
2. 20.	Фазите продължават до...

29	209	Виждат се 9 или повече странични разклонения от първи порядък (двузначният код) / вижда се деветото разклонение от първи порядък (тризначният код)
	210	Вижда се десетото странично разклонение от първи порядък
	221	Вижда се първото странично разклонение от втори порядък
	22.	Фазите продължават до...
	229	Вижда се деветото странично разклонение от втори порядък
	2N1	Вижда се първото странично разклонение от N-ти порядък
	2N9	Вижда се деветото странично разклонение от N-ти порядък

Основна фаза на растеж 4: Развитие на жътвени вегетативни растителни части (по главното стъбло)

49	409	Жътвените вегетативни растителни части са достигнали окончателните си размери (Жътва на соеви растения за хранителни цели – паша)
----	-----	---

Основна фаза на растеж 5: Начало на цъфтеж (по главното стъбло)

51	501	Виждат се първите цветни пъпки
55	505	Първите цветни пъпки се уголемяват
59	509	Виждат се първите венчелистчета; цветните пъпки още са затворени

Основна фаза на растеж 6: Цъфтеж (по главното стъбло)

60	600	Разтворени са първите цветове (единично в популацията)
61	601	Начало на цъфтежа: разтворени са около 10 % от цветовете ² Начало на цъфтежа ³
62	602	Разтворени са около 20 % от цветовете ²
63	603	Разтворени са около 30 % от цветовете ²
64	604	Разтворени са около 40 % от цветовете ²
65	605	Масов цъфтеж: разтворени са около 50 % от цветовете ² Главен период на цъфтеж ³
66	606	Разтворени са около 60 % от цветовете ²
67	607	Прецъфтяване
69	609	Край на цъфтежа: виждат се първите шушулки (дължина около 5 mm)

Основна фаза на растеж 7: Развитие на плодовете и семената

70	700	Първа шушулка достига крайна дължина (15-20 mm)
71	701	Около 10 % от шушулките са достигнали крайна дължина (15-20 mm) ² Начало на развитието на шушулките ³
72	702	Около 20 % от шушулките са достигнали крайна дължина (15-20 mm) ²
73	703	Около 30 % от шушулките са достигнали крайна дължина (15-20

		mm) ² Начало на наливане на шушулките ³
74	704	Около 40 % от шушулките са достигнали крайна дължина (15-20 mm) ²
75	705	Около 40 % от шушулките са достигнали крайна дължина (15-20 mm). Продължава наливането на шушулките. ² Главен период на развитие на шушулките. Продължава наливането на шушулките ³
77	707	Около 70 % от шушулките са достигнали крайна дължина (15-20 mm); Напреднало наливане на шушулките. ² Напреднало наливане на шушулките ³
79	709	Почти всички шушулки са достигнали крайна дължина (15-20 mm). Наливане на вътрешността на семената в повечето шушулки ^{2,3}

² Това определение се отнася за определени сортове

³ Това определение се отнася за неопределени сортове

Основна фаза на растеж 8: Узряване на плодовете и семената

80	800	Узряване на първа шушулка, бобчетата достигат крайния си цвят и са сухи и твърди
81	801	Начало на зреенето; около 10 % от шушулките са узряли, бобчетата достигат крайния си цвят и са сухи и твърди. ² Начало на узряването на шушулките и семената ³
82	802	Около 20 % от шушулките са узряли; бобчетата достигат крайния си цвят и са сухи и твърди ²
83	803	Около 30 % от шушулките са узряли; бобчетата достигат крайния си цвят и са сухи и твърди ²
84	804	Около 40 % от шушулките са узряли; бобчетата достигат крайния си цвят и са сухи и твърди ²
85	805	Узряването е напреднало; около 50 % от шушулките са узряли; бобчетата достигат крайния си цвят и са сухи и твърди. ² Главен период на зреене на шушулки и семена ³
86	806	Около 60 % от шушулките са узряли; бобчетата достигат крайния си цвят и са сухи и твърди ²
87	807	Около 70 % от шушулките са узряли; бобчетата достигат крайния си цвят и са сухи и твърди ²
88	808	Около 80 % от шушулките са узряли; бобчетата достигат крайния си цвят и са сухи и твърди ²
89	809	Пълна зрялост: приблизително всички шушулки са узряли; бобчетата достигат крайния си цвят и са сухи и твърди (= пълна, жътвена зрялост). ² Повечето шушулки са узряли; бобчетата достигат крайния си цвят и са сухи и твърди ³

² Това определение се отнася за определени сортове

³ Това определение се отнася за неопределени сортове

Основна фаза на растеж 9: Стареење

91	901	Около 10 % от листата са обезцветени или падат
92	902	Около 20 % от листата са обезцветени или падат
93	903	Около 30 % от листата са обезцветени или падат
94	904	Около 40 % от листата са обезцветени или падат
95	905	Около 50 % от листата са обезцветени или падат
96	906	Около 60 % от листата са обезцветени или падат
97	907	Надземните части на растенията умират
99	909	Реколта (семена)
